

III. Arbejdstid.

Som allerede i indledningen påpeget synes det forhold, at lovforslaget er så omfattende, at loven må betragtes som en rammelov, fuldstændig at bryde med den udviklingslinie, arbejderbeskyttelseslovgivningen her i landet hidtil har fulgt, samtidig med at det giver administrationen en altfor vidtgående beføjelse til uden den fornødne erfaring at kunne gribe ind i erhvervslivets meget komplicerede og ømfindtlige arbejdsforhold til skade for produktionen.

Hidtil har forholdet angående arbejdstiden kunnet fastlægges gennem de mellem organisationerne afsluttede kollektive overenskomster, og ser man på den historiske udvikling vedrørende disse problemer, er det også tydeligt, at de altid har været afgjort og for fremtiden også bør afgøres af arbejderne og arbejdsgivernes faglige organisationer, der daglig arbejder med disse spørgsmål og derfor selvsagt har dybere erfaring på disse områder end administrationen. At give lovregler på dette område medfører på grund af livets mangfoldighed sådanne fuldstændig uoverskuelige paragraffer som f. eks. forslaget § 32, stk. 2., der indeholder en hovedregel, hvorfra der gøres 16 undtagelser.

Et andet forhold, der gør værdien af faste lovregler på et sådant område meget problematisk, er, at lovens regler, dersom de ikke fyldestgør det arbejdende erhvervslivs tarv, kun kan ændres ved en ny lov, hvilket absolut er højst uheldigt.

For yderligere at påvise, at lovforslagets bestemmelser om arbejdstid er ganske irrationelle og kun kan skade den naturlige udvikling på dette punkt, kan vi anføre, at § 32, stk. 2., nr. 9, tillader normal lægning af arbejdslovene i virksomheder med døgn-drift, og udover de øvrige i § 32, stk. 2., nævnte undtagelser vil der derfor næppe kunne blive tale om andet og mere end nogle få ekstraordinære tilfælde, hvor arbejdstiden helt eller delvis falder indenfor tiden kl. 24—6. For langt de fleste af disse tilfælde vil der uden tvivl kunne anføres begrundelse for helt og fuldt at ligestille dem med de tilfælde, der falder ind under paragraffens undtagelser. Paragraffens bestemmelser er derfor i bedste fald overflødige, men vil i værste fald give anledning til, at administrationen må give dispensationer fra bestemmelserne, hvilket både for administrationen og virksomhederne vil give anledning til alle de vanskeligheder og uoverensstemmelser, som er anført dels ovenfor i vore bemærkninger til lovforslaget som helhed, dels senere under bemærkningerne til § 35.

Heller ikke spørgsmålet om omfanget af overordnede funktionærers arbejde hører naturligt hjemme i en lov om arbejderbeskyttelse.

Til slut skal påpeges, at afsnitets bestemmelser og særlig typisk indledningsparagraffen lider af samme fejl som størstedelen af forslaget andre paragraffer: det er bemyndigelsesbestemmelser.

I henhold til ovenstående og i tilslutning til den af arbejdsgivernes repræsentanter i arbejdsrådet hidtil indtagne stilling må vi derfor på det indstændigste anbefale, at hele afsnit III udgår.

§ 32. Arbejdstidens beliggenhed.

Ud fra de samme grunde, som ovenfor er anført, må vi protestere mod, at forslaget medtager bestemmelser om arbejderne hviletid, idet vi særlig påpeger, at bestemmelserne i alle tilfælde ikke bør finde anvendelse på lærlinge, der inden læretidens udløb er fyldt 18 år, da disses arbejds- og hviletid er reguleret fuldstændigt af lærlingelovens herhenhørende bestemmelser.

Naturligvis har arbejderne i det langt overvejende antal tilfælde en hvileperiode på 11 eller flere sammenhængende timer, og nattehvil mellem kl. 22 og kl. 6, men i arbejdets mangfoldighed forekommer selvfølgelig nu og da ganske ekstraordinære tilfælde, hvor hvileperioderne må afkortes, f. eks. ved afløsning på grund af sygdom, ved tilfældigt overarbejde, ved delt arbejdstid, ved en arbejders skiftning af arbejdstid i virksomheder, der væsentlig er i gang om aftenen og om morgenen, hvilket for eksempel er tilfældet i mange dagblade, eller hvor aftenarbejde må finde sted udover de i stk. 2 foreslåede undtagelsestilfælde, eller hvor arbejdet om morgenen må påbegyndes tidligere.

Den i § 32, stk. 2, nr. 9, angivne undtagelse for døgn-drift eller flerholdsdrift for tiden fra kl. 22 til kl. 24 er således ikke tilstrækkelig, da det ikke er sjældent, at virksomheder må begynde arbejdet, f. eks. ved skibsreparationer, i tiden mellem kl. 24 og kl. 6 eller fortsætte arbejdet ud over kl. 24. I denne sammenhæng peger vi på den uheldige redaktionelle affattelse af denne bestemmelse, idet den, hvis den læses efter ordlyden, kan forstås således, at den forbyder alt arbejde også ved døgn-drift mellem kl. 24 og kl. 6.